

**ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA
KANTONA SARAJEVO**

**INFORMACIJA
O INVESTICIJAMA U PERIODU 2003-2012. GODINE PO KANTONIMA
U FEDERACIJI BIH**

Direktor:

Hamdija Efendić, dipl.ing.grad.

Sarajevo, januar/siječanj 2014. godine

ZAVOD ZA PLANIRANJE RAZVOJA KANTONA SARAJEVO
www.zavodzpr-sa.ba

Direktor:
Hamdija Efendić, dipl.ing.građ.

Koordinacija i obrada:
SEKTOR ZA PLANIRANJE DRUŠTVENO-EKONOMSKOG RAZVOJA
e-mail: ecc_sektor@zavodzpr-sa.ba

Pomoćnik direktora za planiranje društveno ekonomskog razvoja:
mr. sc. Maida Fetahagić

Šef službe za upravljanje i koordinaciju sredstava razvoja KS:
Ljiljana Misirača, dipl.ecc.

Šef službe za istraživanje i razvoj:
Gordana Memišević, dipl.ecc.

Priprema i obrada:
Ermina Ćatić, dipl. ecc.

Sadržaj

Uvodne napomene	6
I. ISPLATE ZA INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH	7
<i>A) Isplate za investicije u periodu 2003-2012. godine</i>	7
<i>B) Isplate za investicije u 2012. godini</i>	11
<i>C) Isplate investicija prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010</i>	13
II. OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH	17
<i>A) Ostvarene investicije u periodu 2003–2012. godine</i>	17
<i>B) Ostvarene investicije u 2012. godini</i>	20
<i>C) Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010</i>	24
<i>D) Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji</i>	24
Rezime	30
Izvori:	31

Tabele

Tabela 1. Isplate za investicije po kantonima u FBiH	7
Tabela 2. Indeksi isplata za investicije	7
Tabela 3. Učešće kantona u isplatama za investicije u FBiH	8
Tabela 4. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja	12
Tabela 5. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja u 2012. godini	12
Tabela 6. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja u FBiH i kantonima u 2012. god.	13
Tabela 7. Isplate investicija po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima	14
Tabela 8. Struktura isplata za investicija po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima	15
Tabela 9. Struktura isplata za investicije po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima	16
Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije u FBiH u 000 KM	17
Tabela 11. Indeksi ostvarenih investicija	17
Tabela 12. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u %	18
Tabela 13. Učešće ostvarenih investicija po godinama u periodu 2003-2012. godine u %	19
Tabela 14. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH	22
Tabela 15. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH u %	22
Tabela 16. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)	23
Tabela 17. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2012.godini u FBiH i kantonima (u 000 KM)	25
Tabela 18. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima	26
Tabela 19. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima	27
Tabela 20. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM	28
Tabela 21. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u %	28

G r a f o v i

Graf 1.	Učešće kantona u ukupnim isplatama za investicije u periodu 2003-2011. godine (FBiH=100%)_____	7
Graf 2.	Učešće Kantona Sarajevo u ukupnim isplatama za investicije (po godinama FBiH=100%)_____	8
Graf 3.	Struktura isplata za investicije po godinama_____	9
Graf 4.	Ukupne isplate za investicije po kantonima u 2012. godini u 000 KM_____	9
Graf 5.	Učešće kantona u ukupnim isplatama za investicije u 2012. godini (FBiH=100%)_____	10
Graf 6.	Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2003-2012.godine(FBiH=100%)_____	17
Graf 7.	Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (FBiH=100%) _____	18
Graf 8.	Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u 2012. godini u 000 KM_____	20
Graf 9.	Učešće kantona u ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2012 http://bosnian.sarajevo.usembassy.gov/osnazivanje-zena.html .godine u % (FBiH=100%)_____	20
Graf 10.	Struktura materijalnih sredstava po kantonima u % _____	22

Uvodne napomene

Informacija ima za cilj da da globalni osvrt na ukupne isplate za investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva po kantonima u Federaciji BiH (FBiH): 1. *Unsko-sanski (USK)*, 2. *Posavski (PK)*, 3. *Tuzlanski (TK)*, 4. *Zeničko-dobojski (ZDK)*, 5. *Bosansko-podrinjski (BPK)*, 6. *Srednjobosanski (SBK)*, 7. *Hercegovačko-neretvanski (HNK)*, 8. *Zapadno-hercegovački (ZHK)*, 9. *Kanton Sarajevo (KS)* i 10. *Herceg-bosanski (HBK)* sa akcentom na Kanton Sarajevo.

Informacija pored uvodnih napomena i rezimea, sadrži dva dijela.

U prvom dijelu daju se ukupne isplate za investicije za ukupan period 2003-2012. godine i pojedinačno za svaku godinu perioda. Isplate za 2012. godinu date su sa strukturom izvora finansiranja i prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. (KD).

U drugom dijelu daju se ukupno ostvarene investicije, investicije u nova stalna sredstva za 2012. godinu, tehnička struktura ostvarenih investicija prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. (KD).

Na kraju se daje pregled ostvarenih investicija po stanovniku u kantonima i u Federaciji BiH.

Informacija je urađena na bazi Statističkog biltena br. 193, *Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine 2012.* koji je objavljen u decmbru 2013. godine. Federalni zavod za statistiku u ovom biltenu publikuje konačne podatke o investicijama u stalna sredstva za 2012. godinu prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. koja je usklađena sa evropskom klasifikacijom NACE Rev. 2.

I. ISPLATE ZA INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH

A) Isplate za investicije u periodu 2003-2012. godine

U periodu 2003-2012. godine, isplate za investicije, odnosno novčana ulaganja u stalna sredstva na području Federacije BiH iznose 27.772,1 miliona KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 12.326,4 miliona KM što čini 44,4 % ukupnih isplata na području Federacije BiH.

Tabela 1. Isplate za investicije po kantonima u FBiH (u 000 KM)

Kntoni	Ukupne isplate za investicije										Ukupno 2003-2012
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	90.919	86.540	107.026	85.386	163.214	204.674	107.287	79.126	82.797	103.531	1.110.500
2. PK	13.093	15.290	26.338	24.663	31.157	25.909	16.647	20.144	34.989	19.870	228.100
3. TK	243.234	225.127	299.245	260.936	444.490	593.732	391.826	357.934	350.239	398.663	3.565.426
4. ZDK	169.579	224.539	246.231	261.543	511.747	504.270	269.541	240.129	226.613	266.325	2.920.517
5. BPK	7.948	7.852	15.567	13.186	19.583	27.278	21.331	18.774	27.812	18.920	178.251
6. SBK	139.981	110.202	121.627	170.485	242.786	233.436	174.369	151.802	166.361	168.429	1.679.478
7. HNK	272.609	278.039	307.268	355.674	435.661	574.878	437.173	360.497	437.892	551.197	4.010.888
8. ZHK	76.775	72.798	97.151	97.273	163.982	192.668	126.023	124.663	194.523	130.583	1.276.439
9. KS	737.917	909.984	1.133.249	987.652	1.451.890	1.784.793	1.453.369	1.392.753	1.332.635	1.142.177	12.326.419
10. HBK	24.341	41.434	43.235	40.662	62.828	66.260	38.720	58.544	52.810	47.258	476.092
F BiH	1.776.396	1.971.805	2.396.937	2.297.460	3.527.338	4.207.898	3.036.286	2.804.366	2.906.671	2.846.953	27.772.110

U Kantonu Sarajevo isplate za investicije u 2012. godini u odnosu na 2003. godinu povećale su se za 54,8%. U Federaciji BiH isplate za investicije u 2012. godini povećane su za 61,1% u odnosu na 2003. godinu.

Tabela 2. Indeksi isplata za investicije

Kantoni	Indeksi									
	2004/03.	2005/04.	2006/05.	2007/06.	2008/07.	2009/08.	2010/09.	2011/10.	2012/11.	2012/03.
1. USK	95,2	123,7	79,8	191,1	125,4	52,4	73,8	104,6	125,0	113,9
2. PK	116,8	172,3	93,6	126,3	83,2	64,3	121,0	173,7	56,8	151,8
3. TK	92,6	132,9	87,2	170,3	133,6	66,0	91,4	97,9	113,8	163,9
4. ZDK	132,4	109,7	106,2	195,7	98,5	53,5	89,1	94,4	117,5	157,1
5. BPK	98,8	198,3	84,7	148,5	139,3	78,2	88,0	148,1	68,0	238,0
6. SBK	78,7	110,4	140,2	142,4	96,1	74,7	87,1	109,6	101,2	120,3
7. HNK	102,0	110,5	115,8	122,5	132,0	76,0	82,5	121,5	125,9	202,2
8. ZHK	94,8	133,5	100,1	168,6	117,5	65,4	98,9	156,0	67,1	170,1
9. KS	123,3	124,5	87,2	147,0	122,9	81,4	95,8	95,7	85,7	154,8
10. HBK	170,2	104,3	94,0	154,5	105,5	58,4	151,2	90,2	89,5	194,1
F BiH	111,0	121,6	95,8	153,5	119,3	72,2	92,4	103,6	97,9	160,3

U 2012. godini na području Kantona Sarajevo isplate za investicije su iznosile 1.142,2 miliona KM i manje za 14,3% u odnosu na 2011. godinu.

Najveći rast investicija u Kantonu Sarajevo u posmatranom periodu je zabilježen u 2007. godine za 47%, a pad investicija zabilježen je u 2009. godini za 18,6%.

Na području Federacije BiH isplate za investicije manje su za 1,5% u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu.

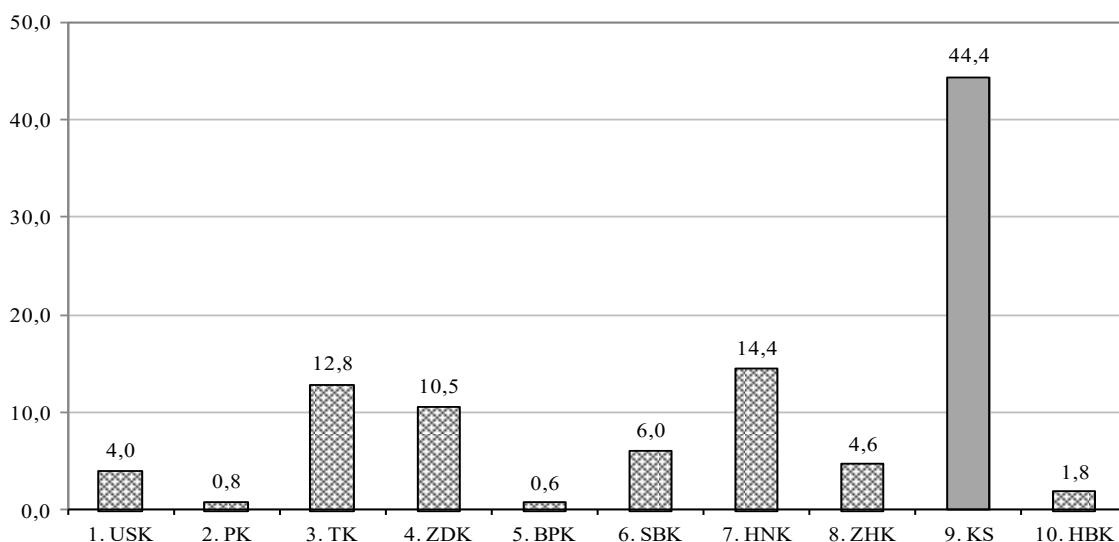
Najveći rast investicija u Federaciji BiH u posmatranom periodu je zabilježen u 2007. godine za 53,5%, a pad investicija zabilježen je u 2009. godini za 27,8%.

Tabela 3. Učešće kantona u isplatama za investicije u FBiH (%)

Kantoni	Ukupne isplate za investicije u %										Ukupno 2003-2012
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	5,1	4,4	4,5	3,7	4,6	4,9	3,5	2,8	2,8	3,6	4,0
2. PK	0,7	0,8	1,1	1,1	0,9	0,6	0,5	0,7	1,2	0,7	0,8
3. TK	13,7	11,4	12,5	11,4	12,6	14,1	12,9	12,8	12,0	14,0	12,8
4. ZDK	9,5	11,4	10,3	11,4	14,5	12,0	8,9	8,6	7,8	9,4	10,5
5. BPK	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	1,0	0,7	0,6
6. SBK	7,9	5,6	5,1	7,4	6,9	5,5	5,7	5,4	5,7	5,9	6,0
7. HNK	15,3	14,1	12,8	15,5	12,4	13,7	14,4	12,9	15,1	19,4	14,4
8. ZHK	4,3	3,7	4,1	4,2	4,6	4,6	4,2	4,4	6,7	4,6	4,6
9. KS	41,5	46,1	47,3	43,0	41,2	42,4	47,9	49,7	45,8	40,1	44,4
10. HBK	1,4	2,1	1,8	1,8	1,8	1,6	1,3	2,1	1,8	1,7	1,7
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U periodu 2003–2012. godina četiri kantona učestvuju sa 82,1% u ukupnim isplatama Federacije BiH, i to: Kanton Sarajevo 44,9 %, Hercegovačko–neretvanski 13,9 %, Tuzlanski 12,7% i Zeničko-dobojski kanton 10,6%.

Učešće kantona u ukupnim isplatama za investicije u periodu 2003-2012.god. (FBiH=100%)

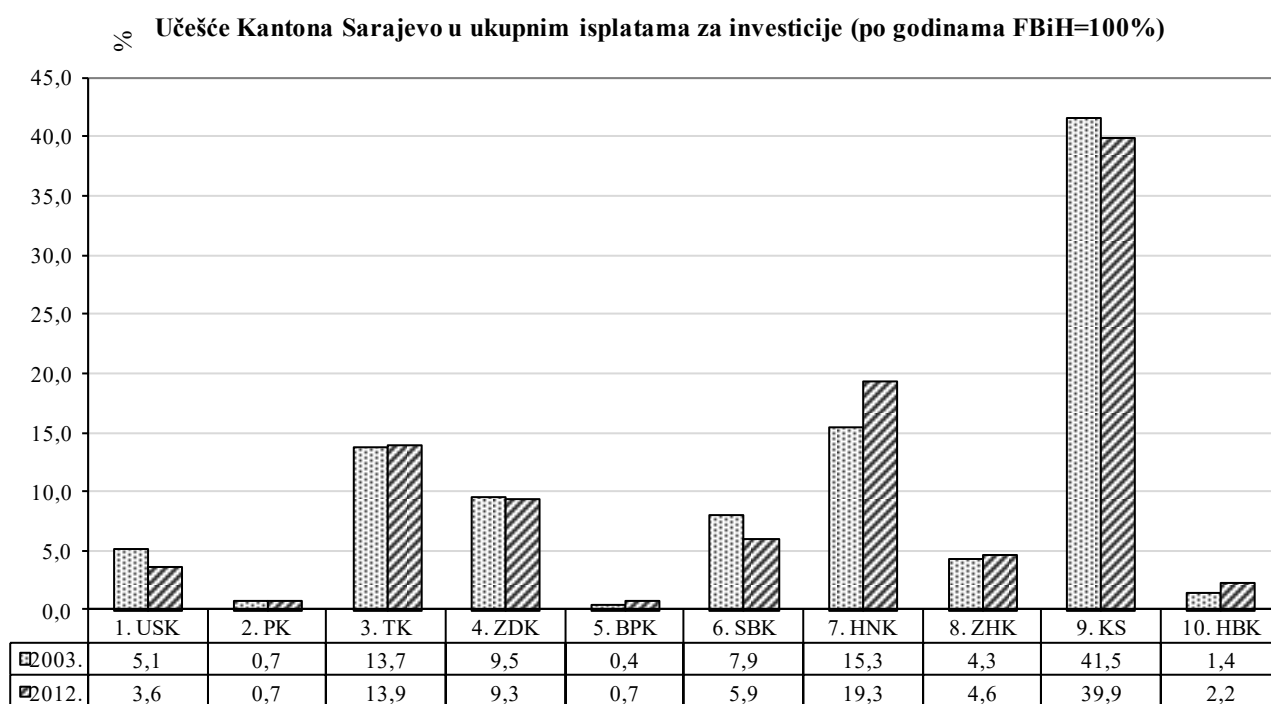

Graf 1.

Uočava se da se u posmatranom periodu po godinama učešće Kantona Sarajevo kreće u rasponu od 41,5% do 49,7%.

Tokom cijelog perioda, najveće isplate za investicije ostvarene su u četiri Kantona i to:

- u 2003. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 41,5%, Hercegovačko-neretvanski sa 15,3%, Tuzlanski sa 13,7% i Zeničko-dobojski kanton sa 9,5%;
- u 2004. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 46,1%, Hercegovačko-neretvanski sa 14,1%, dok Tuzlanski i Zeničko-dobojski kanton učestvuju sa po 11,4%;
- u 2005. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 47,3%, Hercegovačko-neretvanski sa 12,8%, Tuzlanski sa 12,5% i Zeničko-dobojski kanton sa 10,3%;
- u 2006. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 43,0%, Hercegovačko-neretvanski sa 15,5%, dok Tuzlanski i Zeničko-dobojski kanton učestvuju sa po 11,4%;
- u 2007. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 41,2%, Hercegovačko-neretvanski sa 12,4%, Zeničko-dobojski sa 14,5% i Tuzlanski kanton sa 12,6%;
- u 2008. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 42,4%, Hercegovačko-neretvanski sa 13,7 %, Tuzlanski kanton sa 14,1% i Zeničko-dobojski sa 12,0%;
- u 2009. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 47,9%, Hercegovačko-neretvanski sa 14,4 %, Tuzlanski kanton sa 12,9% i Zeničko-dobojski sa 8,9%;
- u 2010. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 49,7%, Hercegovačko-neretvanski sa 12,9 %, Tuzlanski kanton sa 12,8% i Zeničko-dobojski sa 8,6%;
- u 2011. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 45,8%, Hercegovačko-neretvanski sa 15,1 %, Tuzlanski kanton sa 12,0% i Zeničko-dobojski sa 7,8%;
- u 2012. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 40,1%, Hercegovačko-neretvanski sa 19,3 %, Tuzlanski kanton sa 13,9% i Tuzlanski kanton sa 13,9%.

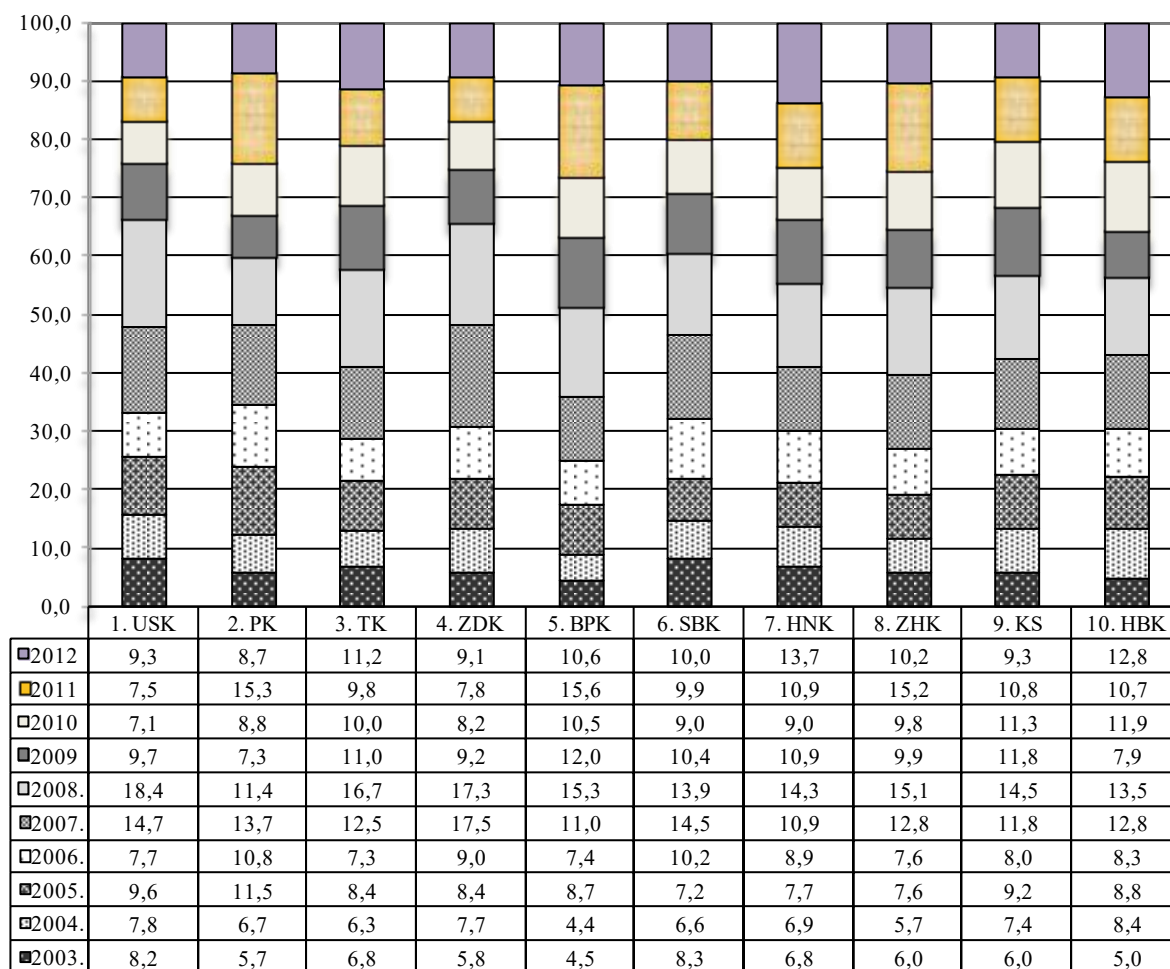

Graf 2.

U Kantonu Sarajevo od ukupnih isplata investicije u vrijednosti od 12.326,4 miliona KM u posmatranom periodu, najveće isplate za investicije zabilježene su u 2008. godini u iznosu od 1.784,7 miliona KM. Najmanje isplate za investicije zabilježene u Posavskom kantonu u iznosu od 19,7 miliona KM i u Bosansko-podrinjskom u iznosu od 18,9 miliona KM.

Također, u Federaciji BiH od ukupnih isplata za investicija za isti period u iznosu od 27.787,6 miliona KM, najveće isplate za investicije u iznosu od 4.207,9 miliona KM bile su u 2008. godini.

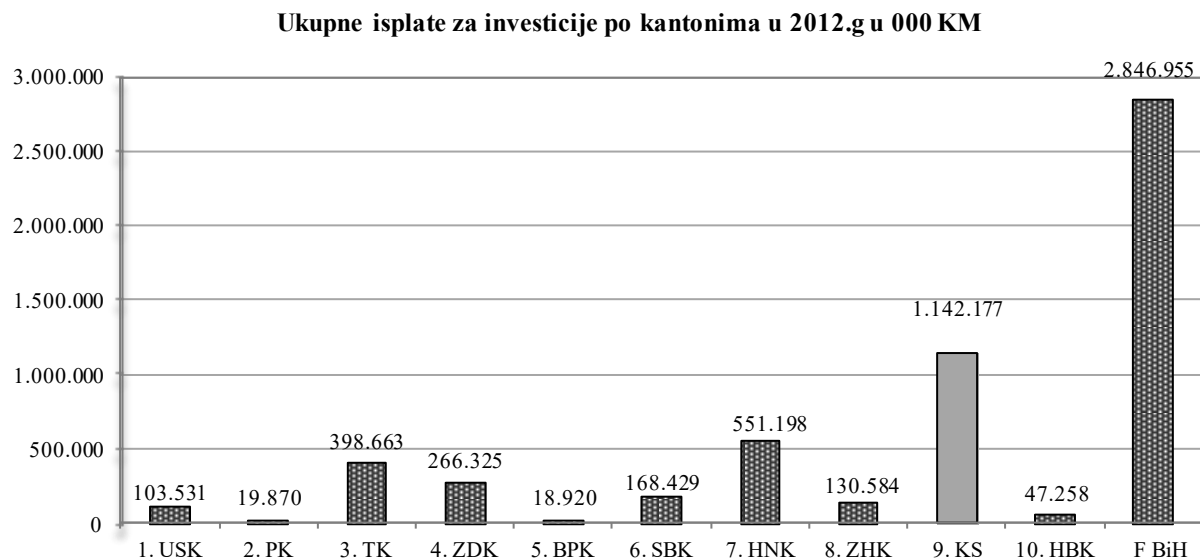
Struktura isplata za investicije po godinama (Period 2003-2012=100%)

Graf 3

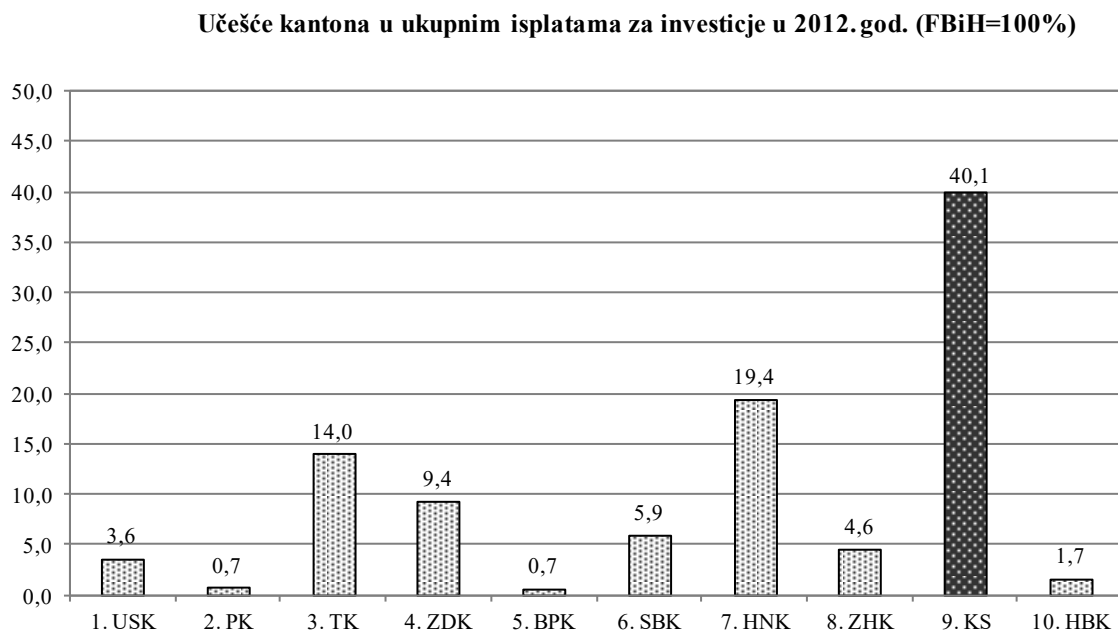
B) Isplate za investicije u 2012. godini

Ukupne isplate za investicije u 2012. godini iznosile su 2.846,9 miliona KM na području Federacije BiH, a u Kantonu Sarajevo ukupne isplate za investicije u 2012. godini iznosile su 1.142,2 miliona KM (Graf 4.).

Graf 4.

U ukupnim isplatama za investicije u Federaciji BiH najveće učešće ostvaruje Kanton Sarajevo i to sa 40,1%, a najmanje je učešće Bosansko-podrinjskog 0,7% i Posavskog kantona sa 0,7%.

Graf 5.

Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja daje se u narednoj Tabeli 4.

Tabela 4. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja (u 000 KM)

Kantoni	Izvori finansiranja						Ukupno
	sopstvena sredstva	udružena sredstva	kredit	finansijski lizing	fondovi i budžet	ostali izvori	
1. USK	61.951	8.309	24.372	3.846	571	4.482	103.531
2. PK	12.879	1.082	5.217	166	104	422	19.870
3. TK	225.091	38.273	102.208	20.897	4.787	7.407	398.663
4. ZDK	175.341	9.338	56.993	10.792	1.981	11.880	266.325
5. BPK	10.804	985	4.401	1.119	501	1.110	18.920
6. SBK	112.597	11.309	22.944	11.569	763	9.247	168.429
7. HNK	315.487	3.865	177.051	14.134	11.368	29.293	551.198
8. ZHK	68.074	34.308	18.766	6.160	1.275	2.001	130.584
9. KS	679.394	29.683	268.668	39.076	49.668	75.688	1.142.177
10. HBK	33.841	1.107	8.349	2.144	980	837	47.258
F BiH	1.695.459	138.259	688.969	109.903	71.998	142.367	2.846.955

Tabela 5. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja u 2012. (u %)

Kantoni	Izvori finansiranja						Ukupno
	sopstvena sredstva	udružena sredstva	kredit	finansijski lizing	fondovi i budžet	ostali izvori	
1. USK	3,7	6,0	3,5	3,5	0,8	3,1	3,6
2. PK	0,8	0,8	0,8	0,2	0,1	0,3	0,7
3. TK	13,3	27,7	14,8	19,0	6,6	5,2	14,0
4. ZDK	10,3	6,8	8,3	9,8	2,8	8,3	9,4
5. BPK	0,6	0,7	0,6	1,0	0,7	0,8	0,7
6. SBK	6,6	8,2	3,3	10,5	1,1	6,5	5,9
7. HNK	18,6	2,8	25,7	12,9	15,8	20,6	19,4
8. ZHK	4,0	24,8	2,7	5,6	1,8	1,4	4,6
9. KS	40,1	21,5	39,0	35,6	69,0	53,2	40,1
10. HBK	2,0	0,8	1,2	2,0	1,4	0,6	1,7
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U Federaciji BiH struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja, upućuje na slijedeće:

- u isplatama za investicije iz ostalih izvora finansiranja Kanton Sarajevo učestvuje sa 53,2%;
- u sopstvenim sredstvima Kanton Sarajevo učestvuje sa 40,1%;
- u iskorištenim finansijskim kreditima Kanton Sarajevo učestvuje sa 39,0%;
- u sredstvima finansijskog lizinga Kanton Sarajevo učestvuje sa 35,6%;
- u sredstvima fondova i budžeta Kanton Sarajevo učestvuje sa 69,0%;
- u udruženim sredstvima Kanton Sarajevo učestvuje sa 21,5%.

Tabela 6. Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja u FBiH i kantonima u 2012. (u %)

Kantoni	Izvori finansiranja						Ukupno
	sopstvena sredstva	udružena sredstva	kredit	finansijski lizing	fondovi i budžet	ostali izvori	
1. USK	59,8	8,0	23,5	3,7	0,6	4,3	100,0
2. PK	64,8	5,4	26,3	0,8	0,5	2,1	100,0
3. TK	56,5	9,6	25,6	5,2	1,2	1,9	100,0
4. ZDK	65,8	3,5	21,4	4,1	0,7	4,5	100,0
5. BPK	57,1	5,2	23,3	5,9	2,6	5,9	100,0
6. SBK	66,9	6,7	13,6	6,9	0,5	5,5	100,0
7. HNK	57,2	0,7	32,1	2,6	2,1	5,3	100,0
8. ZHK	52,1	26,3	14,4	4,7	1,0	1,5	100,0
9. KS	59,5	2,6	23,5	3,4	4,3	6,6	100,0
10. HBK	71,6	2,3	17,7	4,5	2,1	1,8	100,0
F BiH	59,6	4,9	24,2	3,9	2,5	5,0	100,0

Uočava se da u strukturi isplata za investicije u 2012. godini sopstvena sredstva (amortizacija i sredstva za proširenje materijalne osnove rada) učestvuju sa 59,5% u Kantonu Sarajevo, a u Federaciji BiH sa 59,6%.

C) Isplate investicija prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010.

Posmatrana struktura isplata za investicije prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. u 2012. godini (Tabela 7. i Tabela 8.) ukazuje da se 58,7% ukupnih isplata na području Kantona Sarajevo odnosi na četiri područja djelatnosti: proizvodnja i snadbjevanje energijom (19,9%), trgovina na veliko i malo (18,4%), informacije i komunikacije (11,7%) i prijevoz i skladištenje (8,7%).

Na nivou Federacije BiH ova struktura ukazuje da se 55,1% ukupnih isplata odnosi na četiri područja djelatnosti: prerađivačka industrija (19,0%), trgovina na veliko i malo (17,4%), stručne, naučne i tehničke djelatnosti (9,4%) i proizvodnja i snadbjevanje energijom (9,3%).

Sa stanovišta učešća Kantona Sarajevo u Federaciji BiH prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010., uočava se da u rasponu 49,7% do 85,6% isplata učestvuje osam djelatnosti, i to:

- proizvodnja i snadbjevanje energijom (85,6%),
- ostale uslužne djelatnosti (80,1%),
- finansijske djelatnosti i osiguranje (67,5%),
- informacije i komunikacije (67,4%),
- administrativne i uslužne djelatnosti (62,5%),
- prijevoz i skladištenje (56,0%),
- poslovanje nekretninama (52,0%),
- djelatnost zdravstvene socijalne zaštite (49,7%)

Tabela 7. Isplate investicija po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima

(u 000 KM)

Područje	Kantoni										F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK	
Pravna lica/osobe (Ukupno)	99.469	18.712	373.632	257.902	17.838	165.066	549.976	130.536	1.137.831	45.404	2.796.366
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2.913	1.321	6.064	979	312	1.331	2.627	837	1.715	3.371	21.470
B Vađenje ruda i kamena	986		14.862	22.114		16.615	354	525	289	464	56.209
C Prerađivačka industrija	31.862	6.451	160.211	99.948	12.532	47.341	50.483	38.345	88.801	5.073	541.047
D Proizvodnja i snadbjevanje energijom	9		1.453	1.970		1.118	31.916	249	227.038	1.502	265.255
E Snabdijevanje vodom	4.781	406	3.949	6.397	70	1.296	2.985	946	16.092	594	37.516
F Građevinarstvo	5.108	252	30.146	7.398	813	10.013	19.912	6602	35.120	1.819	117.183
G Trgovina na veliko i malo	21.660	5.921	64.281	50.368	647	51.264	36.377	34.758	210.421	19.877	495.574
H Prijevoz i skladištenje	3.194	705	30.962	19.483	849	7.612	6.822	4.334	98.877	3.858	176.696
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4.969	102	1.669	863	201	638	22.005	474	19.566	452	50.939
J Informacije i komunikacije	1.462	38	3.640	3.116	116	1.359	54.183	387	133.067	77	197.445
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	426		2.045	994	48		21.960	439	53.706		79.618
L Poslovanje nekretninama	6.661		1.929	3.491		155	8.045	34.153	58.951	17	113.402
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.621	85	3.377	7.380	45	692	205.828	2.899	46.534	324	268.785
N Administrativne i uslužne djelatnosti	111	385	979	757	41	741	5.314	345	14.480	1	23.154
O Javna uprava i odbrana	7.679	2.690	39.728	23.119	988	12.845	45.060	2.812	50.979	6.760	192.660
P Obrazovanje	1.547	225	1.805	2.325	517	4.778	2.624	416	12.141	612	26.990
Q Djelatnosti zdravstvene socijalne zaštite	1.830	83	5.023	6.161	286	3.173	32.119	887	49.588	536	99.686
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2.366	35	1.065	581	65	3.967	292	894	8.572	38	17.875
S Ostale uslužne djelatnosti	281	12	445	457	309	128	1.069	232	11.892	28	14.853
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD											
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	4.062	1.158	25.031	8.423	1.082	3.363	1.221	47	4.346	1.854	50.587
Ukupno	103.528	19.869	398.664	266.324	18.921	168.429	551.196	130.581	1.142.175	47.257	2.846.944

Tabela 8. Struktura isplata za investicija po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima

(u %)

Područje	Kantoni										F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK	
Pravna lica/osobe (Ukupno)	96,1	94,2	93,7	96,8	94,3	98,0	99,8	100,0	99,6	96,1	98,2
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2,8	6,6	1,5	0,4	1,6	0,8	0,5	0,6	0,2	7,1	0,8
B Vađenje ruda i kamena	1,0	0,0	3,7	8,3	0,0	9,9	0,1	0,4	0,0	1,0	2,0
C Prerađivačka industrija	30,8	32,5	40,2	37,5	66,2	28,1	9,2	29,4	7,8	10,7	19,0
D Proizvodnja i snabdjevanje energijom	0,0	0,0	0,4	0,7	0,0	0,7	5,8	0,2	19,9	3,2	9,3
E Snabdjevanje vodom	4,6	2,0	1,0	2,4	0,4	0,8	0,5	0,7	1,4	1,3	1,3
F Građevinarstvo	4,9	1,3	7,6	2,8	4,3	5,9	3,6	5,1	3,1	3,8	4,1
G Trgovina na veliko i malo	20,9	29,8	16,1	18,9	3,4	30,4	6,6	26,6	18,4	42,1	17,4
H Prijevoz i skladištenje	3,1	3,5	7,8	7,3	4,5	4,5	1,2	3,3	8,7	8,2	6,2
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4,8	0,5	0,4	0,3	1,1	0,4	4,0	0,4	1,7	1,0	1,8
J Informacije i komunikacije	1,4	0,2	0,9	1,2	0,6	0,8	9,8	0,3	11,7	0,2	6,9
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,4	0,0	0,5	0,4	0,3	0,0	4,0	0,3	4,7	0,0	2,8
L Poslovanje nekretninama	6,4	0,0	0,5	1,3	0,0	0,1	1,5	26,2	5,2	0,0	4,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1,6	0,4	0,8	2,8	0,2	0,4	37,3	2,2	4,1	0,7	9,4
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,1	1,9	0,2	0,3	0,2	0,4	1,0	0,3	1,3	0,0	0,8
O Javna uprava i odbrana	7,4	13,5	10,0	8,7	5,2	7,6	8,2	2,2	4,5	14,3	6,8
P Obrazovanje	1,5	1,1	0,5	0,9	2,7	2,8	0,5	0,3	1,1	1,3	0,9
Q Djelatnosti zdravstvene socijalne zaštite	1,8	0,4	1,3	2,3	1,5	1,9	5,8	0,7	4,3	1,1	3,5
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2,3	0,2	0,3	0,2	0,3	2,4	0,1	0,7	0,8	0,1	0,6
S Ostale uslužne djelatnosti	0,3	0,1	0,1	0,2	1,6	0,1	0,2	0,2	1,0	0,1	0,5
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	3,9	5,8	6,3	3,2	5,7	2,0	0,2	0,0	0,4	3,9	1,8
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 9. Struktura isplata za investicije po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH=100% i kantonima

(u %)

Područje	Kantoni										F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK	
Pravna lica/osobe (Ukupno)	3,6	0,7	13,4	9,2	0,6	5,9	19,7	4,7	40,7	1,6	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	13,6	6,2	28,2	4,6	1,5	6,2	12,2	3,9	8,0	15,7	100,0
B Vađenje ruda i kamena	1,8	0,0	26,4	39,3	0,0	29,6	0,6	0,9	0,5	0,8	100,0
C Prerađivačka industrija	5,9	1,2	29,6	18,5	2,3	8,7	9,3	7,1	16,4	0,9	100,0
D Proizvodnja i snabdjevanje energijom	0,0	0,0	0,5	0,7	0,0	0,4	12,0	0,1	85,6	0,6	100,0
E Snabdijevanje vodom	12,7	1,1	10,5	17,1	0,2	3,5	8,0	2,5	42,9	1,6	100,0
F Građevinarstvo	4,4	0,2	25,7	6,3	0,7	8,5	17,0	5,6	30,0	1,6	100,0
G Trgovina na veliko i malo	4,4	1,2	13,0	10,2	0,1	10,3	7,3	7,0	42,5	4,0	100,0
H Prijevoz i skladištenje	1,8	0,4	17,5	11,0	0,5	4,3	3,9	2,5	56,0	2,2	100,0
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	9,8	0,2	3,3	1,7	0,4	1,3	43,2	0,9	38,4	0,9	100,0
J Informacije i komunikacije	0,7	0,0	1,8	1,6	0,1	0,7	27,4	0,2	67,4	0,0	100,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,5	0,0	2,6	1,2	0,1	0,0	27,6	0,6	67,5	0,0	100,0
L Poslovanje nekretninama	5,9	0,0	1,7	3,1	0,0	0,1	7,1	30,1	52,0	0,0	100,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0,6	0,0	1,3	2,7	0,0	0,3	76,6	1,1	17,3	0,1	100,0
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,5	1,7	4,2	3,3	0,2	3,2	23,0	1,5	62,5	0,0	100,0
O Javna uprava i odbrana	4,0	1,4	20,6	12,0	0,5	6,7	23,4	1,5	26,5	3,5	100,0
P Obrazovanje	5,7	0,8	6,7	8,6	1,9	17,7	9,7	1,5	45,0	2,3	100,0
Q Djelatnosti zdravstvene socijalne zaštite	1,8	0,1	5,0	6,2	0,3	3,2	32,2	0,9	49,7	0,5	100,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	13,2	0,2	6,0	3,3	0,4	22,2	1,6	5,0	48,0	0,2	100,0
S Ostale uslužne djelatnosti	1,9	0,1	3,0	3,1	2,1	0,9	7,2	1,6	80,1	0,2	100,0
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD											
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	8,0	2,3	49,5	16,7	2,1	6,6	2,4	0,1	8,6	3,7	100,0
Ukupno	3,6	0,7	14,0	9,4	0,7	5,9	19,4	4,6	40,1	1,7	100,0

II. OSTVARENE INVESTICIJE PO KANTONIMA U FEDERACIJI BiH

A) Ostvarene investicije u periodu 2003–2012. godine

Ostvarene investicije, odnosno vrijednost efektivno izvršene izgradnje i nabavke objekata, opreme i ostalih investicionih ulaganja na području Kantona Sarajevo u periodu 2003-2012. godine iznose 9.301,1 milion KM i to je 36,0% ukupno ostvarenih investicija na području Federacije BiH, odnosno veće od 1/3.

Tabela 10. Ukupno ostvarene investicije u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije										Ukupno 2003-2012
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	110.643	102.986	112.992	92.464	146.977	153.244	97.610	85.360	88.433	106.400	1.097.109
2. PK	13.341	17.267	24.725	31.133	30.249	24.129	19.853	19.600	29.775	19.378	229.450
3. TK	309.323	258.066	323.202	248.287	507.381	627.608	439.943	363.573	390.063	493.781	3.961.227
4. ZDK	249.884	254.362	287.247	226.622	504.250	493.028	294.851	284.675	443.046	412.506	3.450.471
5. BPK	10.908	8.891	16.827	14.236	22.286	28.142	24.499	24.659	27.014	21.001	198.463
6. SBK	151.980	123.552	124.272	156.477	213.095	223.627	172.441	150.836	157.015	162.368	1.635.663
7. HNK	287.342	227.306	240.351	315.808	391.870	504.386	375.434	300.139	333.508	370.876	3.347.020
8. ZHK	92.946	90.408	98.494	93.271	157.664	171.297	131.922	115.432	124.496	124.172	1.200.102
9. KS	556.509	670.817	844.292	723.702	1.170.736	1.499.931	1.084.593	1.049.403	909.214	791.908	9.301.105
10. HBK	24.053	35.046	40.010	33.031	54.407	63.583	38.432	43.511	44.458	35.093	411.624
Ner. inv.	21.842	61.791	120.180	89.711	105.571	186.034	129.870	136.836	105.635	81.344	1.038.814
F BiH	1.828.771	1.850.492	2.232.592	2.024.742	3.304.486	3.975.009	2.809.448	2.574.024	2.652.657	2.618.827	25.871.048

Godišnje promjene ostvarenih investicija daju se preko indeksa u Tabeli 11.

Tabela 11. Indeksi ostvarenih investicija

Kantoni	Indeksi									
	2004/03	2005/04	2006/05	2007/06	2008/07	2009/08	2010/09	2011/10	2012/11	2012/03
1. USK	93,1	109,7	81,8	159,0	104,3	63,7	90,6	103,6	120,3	96,2
2. PK	129,4	143,2	125,9	97,2	79,8	82,3	150,0	151,9	65,1	145,3
3. TK	83,4	125,2	76,8	204,4	123,7	70,1	88,7	107,3	126,6	159,6
4. ZDK	101,8	112,9	78,9	222,5	97,8	59,8	150,3	155,6	93,1	165,1
5. BPK	81,5	189,3	84,6	156,5	126,3	87,1	110,3	109,6	77,7	192,5
6. SBK	81,3	100,6	125,9	136,2	104,9	77,1	91,1	104,1	103,4	106,8
7. HNK	79,1	105,7	131,4	124,1	128,7	74,4	88,8	111,1	111,2	129,1
8. ZHK	97,3	108,9	94,7	169,0	108,6	77,0	94,4	107,9	99,7	133,6
9. KS	120,5	125,9	85,7	161,8	128,1	72,3	83,8	86,6	87,1	142,3
10. HBK	145,7	114,2	82,6	164,7	116,9	60,4	115,7	102,2	78,9	145,9
Nerasp. inv.	282,9	194,5	74,6	117,7	176,2	69,8	81,3	77,2	77,0	372,4
F BiH	101,2	120,6	90,7	163,2	120,3	70,7	94,4	103,1	98,7	143,2

U 2012. godini na području Kantona Sarajevo ostvarene investicije su manje za 12,9% u odnosu na 2011. godinu. Najveći rast ostvarenih investicija u Kantonu Sarajevo je zabilježen u 2007. godine za 61,8%, a pad ostvarenih investicija zabilježen je u 2009. godini za 27,7%.

Na području Federacije BiH ostvarene investicije manje su za 1,3% u 2012. godini u odnosu na 2011. godinu.

Najveći rast ostvarenih investicija u Federaciji BiH je zabilježen u 2007. godine za 63,2%, a pad investicija zabilježen je u 2009. godini za 29,3%.

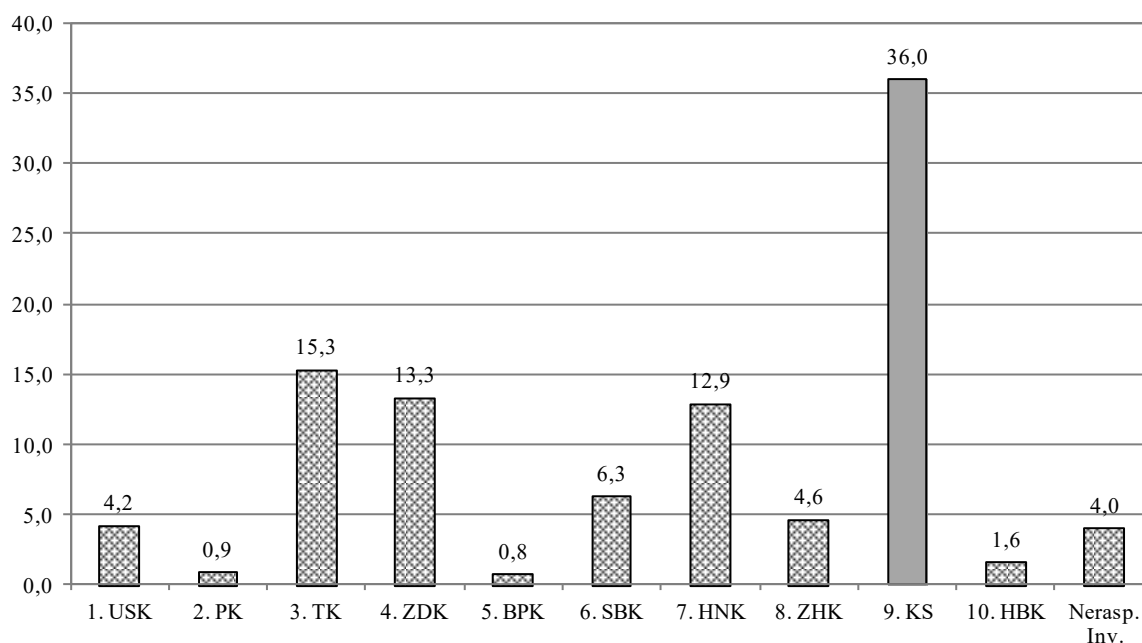
Tabela 12. Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama FBiH u %

Kantoni	Učešće u %										Ukupno 2003-2012
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	6,1	5,6	5,1	4,6	4,4	3,9	3,5	3,3	3,3	4,1	4,2
2. PK	0,7	0,9	1,1	1,5	0,9	0,6	0,7	0,8	1,1	0,7	0,9
3. TK	16,9	13,9	14,5	12,3	15,4	15,8	15,7	14,1	14,7	18,9	15,3
4. ZDK	13,7	13,7	12,9	11,2	15,3	12,4	10,5	11,1	16,7	15,8	13,3
5. BPK	0,6	0,5	0,8	0,7	0,7	0,7	0,9	1,0	1,0	0,8	0,8
6. SBK	8,3	6,7	5,6	7,7	6,4	5,6	6,1	5,9	5,9	6,2	6,3
7. HNK	15,7	12,3	10,8	15,6	11,9	12,7	13,4	11,7	12,6	14,2	12,9
8. ZHK	5,1	4,9	4,4	4,6	4,8	4,3	4,7	4,5	4,7	4,7	4,6
9. KS	30,4	36,3	37,8	35,7	35,4	37,7	38,6	40,8	34,3	30,2	36,0
10. HBK	1,3	1,9	1,8	1,6	1,6	1,6	1,4	1,7	1,7	1,3	1,6
Nerasp.inv.	1,2	3,3	5,4	4,4	3,2	4,7	4,6	5,3	4,0	3,1	4,0
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U ukupno ostvarenim investicijama FBiH u periodu 2003-2012. godine četiri kantona ukupno učestvuju sa 77,5% u ostvarenim investicijama Federacije BiH Kanton Sarajevo sa 36,0%, Tuzlanski sa 15,3%, Zeničko-dobojski sa 13,3% i Hercegovačko-neretvanski 12,9% (Graf 6.).

Prema tome, u periodu 2003-2012. godine Kanton Sarajevo ostvaruje najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH. Posavski i Bosansko-podrinjski ostvaruju najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama Federacije BiH.

**Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u periodu 2003-2012.god.
(FBiH=100%)**

Graf 6.

Tokom cijelog perioda, najveće ostvarene investicije su ostvarene u četiri Kantona i to:

- u 2003. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 30,4%, Tuzlanski sa 16,9%, Hercegovačko-neretvanski sa 15,7% i Zeničko-dobojski sa 13,7%,
- u 2004. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 36,3%, Tuzlanski sa 13,9%, Hercegovačko-neretvanski sa 12,3% i Zeničko-dobojski sa 13,7%,
- u 2005. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 37,8%, Tuzlanski sa 14,5% i Hercegovačko-neretvanski sa 10,8% i Zeničko-dobojski sa 13,7%,
- u 2006. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 35,7%, Hercegovačko-neretvanski sa 15,6% i Tuzlanski sa 12,3% i Zeničko-dobojski sa 12,9%,
- u 2007. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 35,4%, Tuzlanski sa 15,4%, Zeničko-dobojski sa 15,3% i Hercegovačko-neretvanski sa 11,9%,
- u 2008. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 37,7%, Tuzlanski sa 15,8%, Hercegovačko-neretvanski sa 12,7% i Zeničko-dobojski sa 12,4%,
- u 2009. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 38,6%, Tuzlanski sa 15,7%, Hercegovačko-neretvanski sa 13,4% i Zeničko-dobojski sa 10,5%,
- u 2010. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 40,8%, Tuzlanski sa 14,1%, Hercegovačko-neretvanski sa 11,7% i Zeničko-dobojski sa 11,1%,
- u 2011. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 34,3%, Zeničko-dobojski sa 16,7% Tuzlanski sa 14,7%, i Hercegovačko-neretvanski sa 12,6%,
- u 2012. godini Kanton Sarajevo učestvuje sa 30,2%, Tuzlanski sa 18,9%, Zeničko-dobojski sa 15,8% i Hercegovačko-neretvanski sa 14,2%.

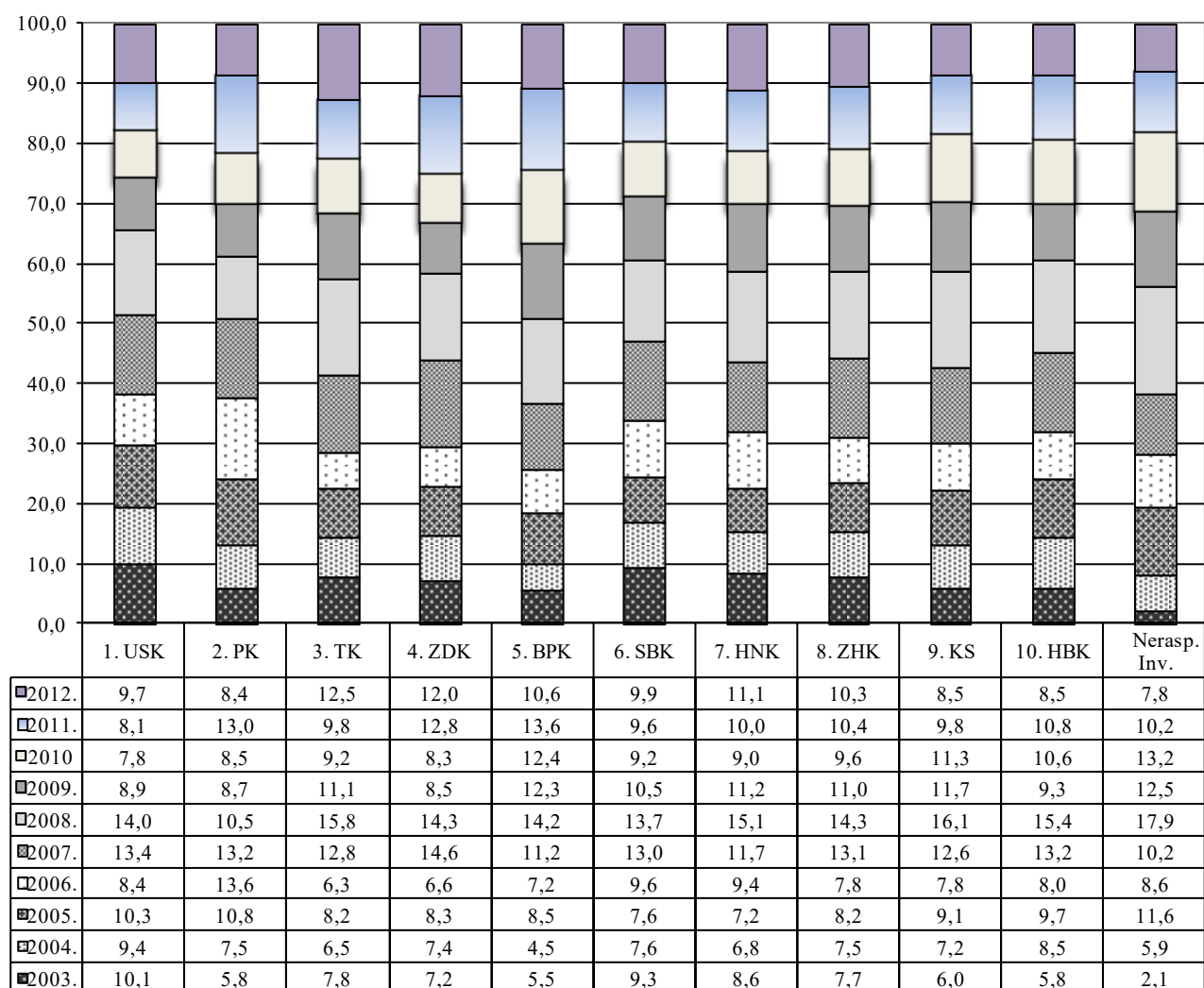
U periodu 2003–2012. godine u Kantonu Sarajevo od ukupno ostvarenih investicija u iznosu od 9.301,1 miliona KM, najveće učešće ostvarenih investicija od 16,1% bilo je u 2008. godini, a u Federaciji BiH u iznosu najveće učešće je 15,4%. (Tabela 13.).

Tabela 13. Učešće ostvarenih investicija po godinama u periodu 2003-2012. u %

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije										Ukupno 2003- 2012
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	10,1	9,4	10,3	8,4	13,4	14,0	8,9	7,8	8,1	9,7	100,0
2. PK	5,8	7,5	10,8	13,6	13,2	10,5	8,7	8,5	13,0	8,4	100,0
3. TK	7,8	6,5	8,2	6,3	12,8	15,8	11,1	9,2	9,8	12,5	100,0
4. ZDK	7,2	7,4	8,3	6,6	14,6	14,3	8,5	8,3	12,8	12,0	100,0
5. BPK	5,5	4,5	8,5	7,2	11,2	14,2	12,3	12,4	13,6	10,6	100,0
6. SBK	9,3	7,6	7,6	9,6	13,0	13,7	10,5	9,2	9,6	9,9	100,0
7. HNK	8,6	6,8	7,2	9,4	11,7	15,1	11,2	9,0	10,0	11,1	100,0
8. ZHK	7,7	7,5	8,2	7,8	13,1	14,3	11,0	9,6	10,4	10,3	100,0
9. KS	6,0	7,2	9,1	7,8	12,6	16,1	11,7	11,3	9,8	8,5	100,0
10. HBK	5,8	8,5	9,7	8,0	13,2	15,4	9,3	10,6	10,8	8,5	100,0
Ner. inv.	2,1	5,9	11,6	8,6	10,2	17,9	12,5	13,2	10,2	7,8	100,0
F BiH	7,1	7,2	8,6	7,8	12,8	15,4	10,9	9,9	10,3	10,1	100,0

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama dato je na Grafu 7.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama po godinama (FBiH=100%)

Graf 7.

B) Ostvarene investicije u 2012. godini

Podaci o ostvarenim investicijama iskazuju se kao ukupno ostvarene investicije i ostvarene investicije u nova stalna sredstva.

Ostvarene investicije predstavljaju vrijednost fizički realizovane izgradnje, izrade ili nabavke novih i polovnih/rabljenih stalnih sredstava tokom godine bez obzira na to jesu li završene i je li izvršena njihova isplata. Ostvarene investicije ne obuhvataju vrijednost kupovine zemljišta, patente, licence i usavršavanje (obrazovanje) osoblja.

Ostvarene investicije u nova stalna sredstva odnose se na onaj dio stalnih sredstava koji je nabavljen neposredno od izvođača građevinskih radova, odnosno proizvođača opreme ili proizveden u vlastitoj režiji, odnosno ona investicijska dobra koja još nisu bila predmet kupoprodaje između neposrednih korisnika tih dobara. Ovdje se uključuje i polovna/rabljena oprema nabavljena u inostranstvu budući da izravno utiče na porast nacionalnog bogatstva u

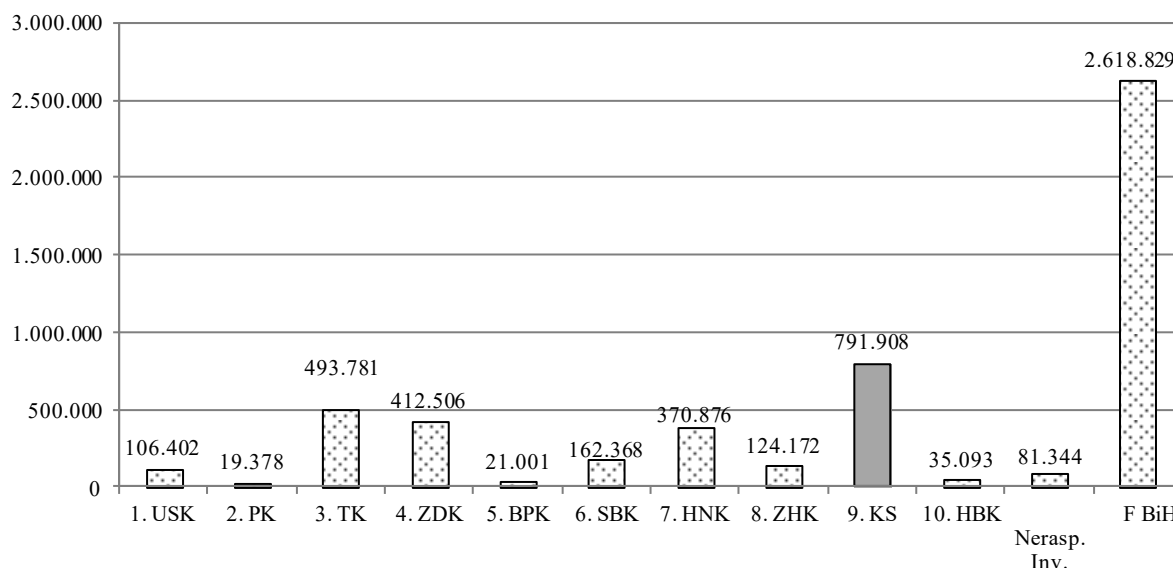
zemlji. Ostala polovna sredstva nisu uključena u ostvarene investicije u nova sredstva. U nabavku novih stalnih sredstava svrstavaju se i investicije u veća poboljšanja postojećih stalnih sredstava.

Prema metodologiji stalna sredstva grupisana su u dvije osnovne grupe: materijalna stalna sredstva i nematerijalna stalna sredstva. U ostvarene investicije u nova stalna sredstva uključeni su troškovi prijenosa vlasništva zemljišta, ali nije uključena vrijednost kupovine zemljišta.

Na području Federacije BiH vrijednost ostvarenih investicija u nova stalna sredstva u 2012. godini iznosi 2.618,8 miliona KM, a vrijednost ostvarenih investicija u stalna sredstva iznosi 2.500,5 miliona KM (Tabela 14.)

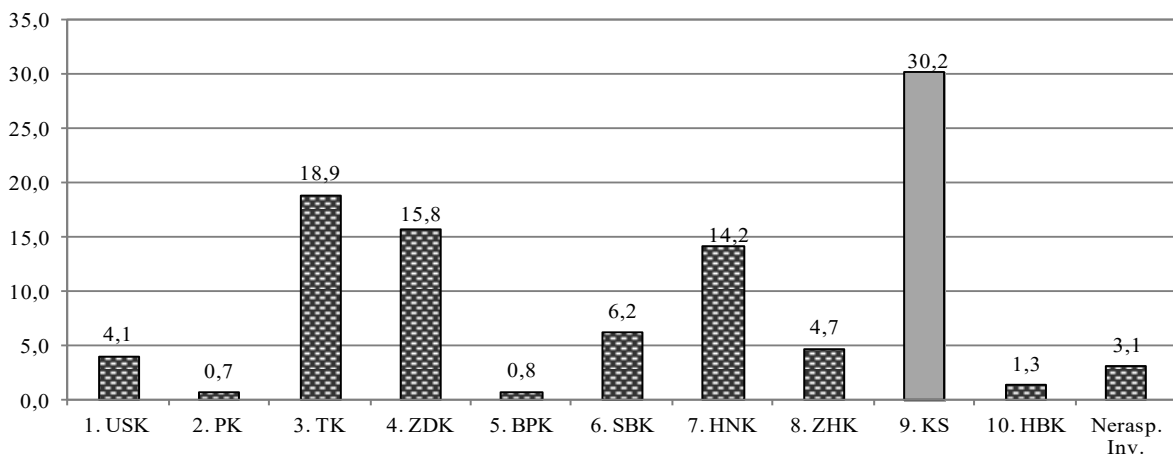
U 2012. godini ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo iznose 791,9 miliona KM i čine 30,2% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH.

Ostvarene investicije u nova stalna po kantonima u 2012.god. u 000 KM

Graf 8.

Učešće kantona u ukupno ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva u 2012. god. u % (FBiH=100%)

Graf 9.

Ostvarene investicije u materijalna stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose ukupno 722,9 miliona KM, a u nematerijalna stalna sredstva i troškove prijenosa vlasništva zemljišta 68,9 miliona KM.

Na području Federacije BiH ostvarene investicije u materijalna stalna sredstva iznose 2.500,3 miliona KM, a u nematerijalna stalna sredstva i troškove prijenosa vlasništva zemljišta 118,5 miliona KM.

Tabela 14. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u 000 KM)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva			Nematerijal na stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna stalna sredstva			
1. USK	51.210	49.603	3.717	1.634	238	106.402
2. PK	8.396	9.522	562	897	1	19.378
3. TK	174.865	296.553	16.907	4.997	459	493.781
4. ZDK	242.724	155.806	3.872	9.977	127	412.506
5. BPK	8.423	11.973	253	253	99	21.001
6. SBK	79.122	77.008	1.933	4.018	287	162.368
7. HNK	168.540	175.607	4.050	22.539	140	370.876
8. ZHK	66.230	54.604	1.063	2.142	133	124.172
9. KS	327.905	391.977	3.070	67.386	1.570	791.908
10. HBK	19.857	13.014	1.202	970	50	35.093
Nerasp. Inv.	74.038	6687		619		81.344
F BiH	1.221.310	1.242.354	36.629	115.432	3.104	2.618.829

Tabela 15. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH u %

Kantoni	Materijalna stalna sredstva			Nematerijal na stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna stalna sredstva			
1. USK	4,2	4,0	10,1	1,4	7,7	4,1
2. PK	0,7	0,8	1,5	0,8	0,0	0,7
3. TK	14,3	23,9	46,2	4,3	14,8	18,9
4. ZDK	19,9	12,5	10,6	8,6	4,1	15,8
5. BPK	0,7	1,0	0,7	0,2	3,2	0,8
6. SBK	6,5	6,2	5,3	3,5	9,2	6,2
7. HNK	13,8	14,1	11,1	19,5	4,5	14,2
8. ZHK	5,4	4,4	2,9	1,9	4,3	4,7
9. KS	26,8	31,6	8,4	58,4	50,6	30,2
10. HBK	1,6	1,0	3,3	0,8	1,6	1,3
Nerasp. inv.	6,1	0,5	0,0	0,5	0,0	3,1
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U tehničkoj strukturi ostvarenih investicija u nova stalna sredstva dominiraju strojevi, oprema i transportna sredstva, građevinski radovi i ostala materijalna stalna sredstva.

U strukturi materijalnih stalnih sredstava Federacije BiH učešće Kantona Sarajevo u građevinskim radovima je 26,8%, u strojevima, opremi i transportnim sredstvima 31,6% i u

ostalim materijalnim stalnim sredstvima 8,4%, u nematerijalnim stalnim sredstvima je 58,4%, a u troškovima prijenosa vlasništva zemljišta je 50,6%.

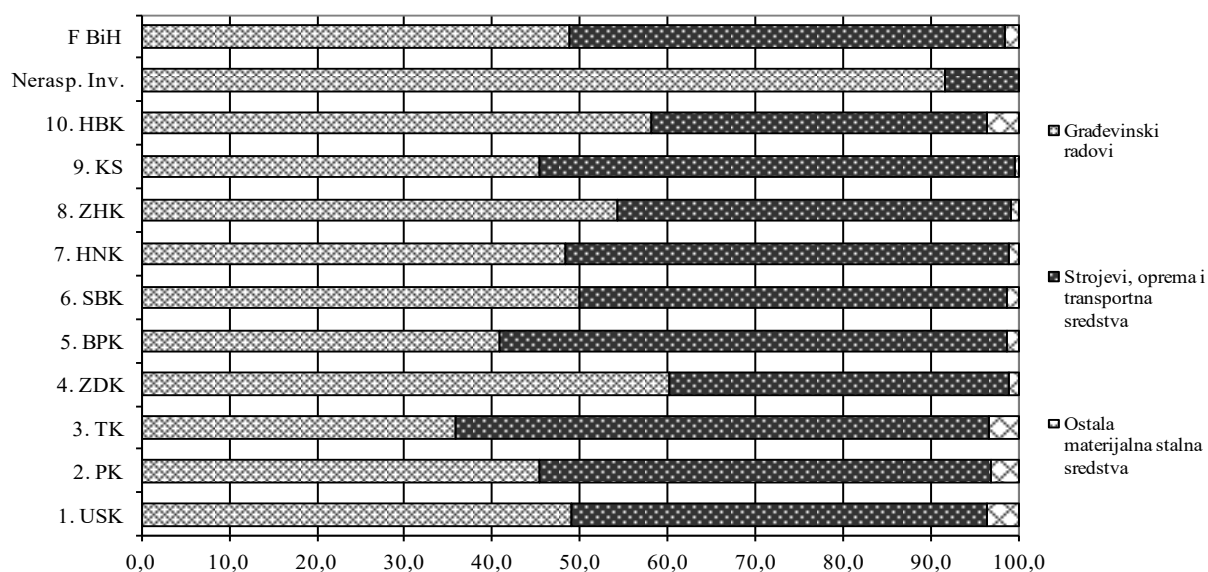
Tabela 16. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po tehničkoj strukturi po kantonima u FBiH (u %)

Kantoni	Materijalna stalna sredstva			Nematerijal na stalna sredstva	Troškovi prijenosa vlasništva zemljišta	Ukupno
	Građevinski radovi	Strojevi, oprema i transportna sredstva	Ostala materijalna stalna sredstva			
1. USK	48,1	46,6	3,5	1,5	0,2	100,0
2. PK	43,3	49,1	2,9	4,6	0,0	100,0
3. TK	35,4	60,1	3,4	1,0	0,1	100,0
4. ZDK	58,8	37,8	0,9	2,4	0,0	100,0
5. BPK	40,1	57,0	1,2	1,2	0,5	100,0
6. SBK	48,7	47,4	1,2	2,5	0,2	100,0
7. HNK	45,4	47,3	1,1	6,1	0,0	100,0
8. ZHK	53,3	44,0	0,9	1,7	0,1	100,0
9. KS	41,4	49,5	0,4	8,5	0,2	100,0
10. HBK	56,6	37,1	3,4	2,8	0,1	100,0
Nerasp. inv.	91,0	8,2	0,0	0,8	0,0	100,0
F BiH	46,6	47,4	1,4	4,4	0,1	100,0

Tehnička struktura ukupno ostvarenih investicija u nova stalna sredstva pokazuje da materijalna stalna sredstva u odnosu na ukupna učestvuju sa 91,3% u Kantona Sarajevo. Nematerijalna stalna sredstva i troškovi prijenosa vlasništva zemljišta nemaju značajnije učešće (8,7%). Od toga građevinski radovi učestvuju sa 41,4%, strojevi, oprema i transportna sredstva sa 49,5%, a ostala materijalna sredstva sa 0,4 %.

U Federaciji BiH materijalna stalna sredstva učestvuju sa 95,4%, dok nematerijalna stalna sredstva i troškovi prijenosa vlasništva zemljišta nemaju značajnije učešće (4,5%). Građevinski radovi učestvuju sa 46,6%, strojevi, oprema i transportna sredstva sa 47,4%, a ostala materijalna sredstva sa 1,4%.

Struktura materijalnih sredstava po kantonima u %

Graf 10.

U strukturi ulaganja u materijalna stalna sredstva dominiraju ulaganja u građevinske radove, u Federaciji BiH i većini kantona. U Kantonu Sarajevo građevinski radovi učestvuju sa 41,4%, a u Federaciji BiH sa 46,6 %.

C) Ostvarene investicije u nova stalna sredstva prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010.

Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2012. godini 51,4% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: trgovinu na veliko i malo (18,6%), informacije i komunikacije (13,1%), prerađivačku industriju (10,2%) i građevinarstvo (9,5%).

Na području Federacije BiH u 2012. godini 73,1% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: prerađivačku industriju (18,7%), trgovinu na veliko i malo (16,7%), građevinarstvo (16,3%) i proizvodnju i snadbjevanje energije (10,4%).

Kanton Sarajevo u ostvarenim investicijama u nova stalna sredstva Federacije BiH učestvuje prema području djelatnosti u ostalim uslužnim djelatnostima (74,4%), finansijskoj djelatnosti i osiguranje (67,0%), u administrativnoj i uslužnoj djelatnosti (62,3 %), poslovanju nekretninama (61,8%) i stručnoj, naučnoj i tehničkoj djelatnosti (60,2%).

Tabela 17. Ostvarene investicije u nova stalna sredstva po djelatnostima u 2012.godini u FBiH i kantonima

(u 000 KM)

Područje	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	102.338	18.220	468.750	404.083	19.919	159.005	369.655	124.125	787.562	33.239	81.344	2.568.240
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2.489	1213	5.837	775	207	1.036	2.349	810	1.493	3.212		19.421
B Vađenje ruda i kamena	729		18630	24628		14439	234	402	214	237		59.513
C Prerađivačka industrija	23.533	6.414	149.498	98.110	11244	45.564	30442	39.320	80.990	4.066	392	489.573
D Proizvodnja i snadbjevanje energijom	11.483	862	111.269	30.207	1.485	9.056	53.608	2.609	46.950	4.718		272.247
E Snabdijevanje vodom	4.910	425	7.905	9.592	184	1.263	5.647	2.475	16.138	2.335		50.874
F Građevinarstvo	8.626	1643	45.863	132.021	1.678	20.095	34.511	42.042	75.399	5.225	60.422	427.525
G Trgovina na veliko i malo	25.139	5.424	55.500	50.371	581	36.920	67.638	26.009	147.265	5.003	18302	438.152
H Prijevoz i skladištenje	1673	448	24087	15.632	404	3.391	5.116	3.693	55.573	4407	17	114.441
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4.967	94	1.558	686	45	462	24.049	484	18.322	376		51.043
J Informacije i komunikacije	6.120	38	16.122	11.999	2606	8.510	56.090	387	103.498	115	847	206.332
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	900	73	2.587	1.362	238	150	17.091	278	48.796	214	1192	72.881
L Poslovanje nekretninama	99		1.908	3.359		135	7.986	44	21.861	4		35.396
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	799	85	3.016	6.658	45	558	1.671	2.187	23.217	333		38.569
N Administrativne i uslužne djelatnosti	113	43	1.757	731	41	799	2.585	326	11.023	271		17.689
O Javna uprava i odbrana	4273	511	8.282	7.707	292	3330	18.070	568	50.907	862		94.802
P Obrazovanje	1584	324	1.766	2.744	210	4845	4.009	505	15.280	984		32.251
Q Djelatnosti zdravstvene soc. Zaš.	1.743	94	4.912	5.966	286	3.093	32.925	859	51.630	693		102.201
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2.892	513	7.915	1.176	64	5273	4.632	894	10.821	144		34.324
S Ostale uslužne djelatnosti	266	16	339	360	309	88	1.002	232	8.186	38	172	11.008
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD												0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	4.062	1.158	25.031	8.423	1082	3.363	1221	47	4.346	1.854		50.587
Ukupno	106.400	19.378	493.782	412.507	21.001	162.370	370.876	124.171	791.909	35.091	81.344	2.618.829

Tabela 18. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2012. godinu u FBiH i kantonima

(u %)

Područje	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	96,2	94,0	94,9	98,0	94,8	97,9	99,7	100,0	99,5	94,7	100,0	98,1
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	2,3	6,3	1,2	0,2	1,0	0,6	0,6	0,7	0,2	9,2	0,0	0,7
B Vađenje ruda i kamena	0,7	0,0	3,8	6,0	0,0	8,9	0,1	0,3	0,0	0,7	0,0	2,3
C Prerađivačka industrija	22,1	33,1	30,3	23,8	53,5	28,1	8,2	31,7	10,2	11,6	0,5	18,7
D Proizvodnja i snabdjevanje energijom	10,8	4,4	22,5	7,3	7,1	5,6	14,5	2,1	5,9	13,4	0,0	10,4
E Snabdijevanje vodom	4,6	2,2	1,6	2,3	0,9	0,8	1,5	2,0	2,0	6,7	0,0	1,9
F Građevinarstvo	8,1	8,5	9,3	32,0	8,0	12,4	9,3	33,9	9,5	14,9	74,3	16,3
G Trgovina na veliko i malo	23,6	28,0	11,2	12,2	2,8	22,7	18,2	20,9	18,6	14,3	22,5	16,7
H Prijevoz i skladištenje	1,6	2,3	4,9	3,8	1,9	2,1	1,4	3,0	7,0	12,6	0,0	4,4
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	4,7	0,5	0,3	0,2	0,2	0,3	6,5	0,4	2,3	1,1	0,0	1,9
J Informacije i komunikacije	5,8	0,2	3,3	2,9	12,4	5,2	15,1	0,3	13,1	0,3	1,0	7,9
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	0,8	0,4	0,5	0,3	1,1	0,1	4,6	0,2	6,2	0,6	1,5	2,8
L Poslovanje nekretninama	0,1	0,0	0,4	0,8	0,0	0,1	2,2	0,0	2,8	0,0	0,0	1,4
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	0,8	0,4	0,6	1,6	0,2	0,3	0,5	1,8	2,9	0,9	0,0	1,5
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,1	0,2	0,4	0,2	0,2	0,5	0,7	0,3	1,4	0,8	0,0	0,7
O Javna uprava i odbrana	4,0	2,6	1,7	1,9	1,4	2,1	4,9	0,5	6,4	2,5	0,0	3,6
P Obrazovanje	1,5	1,7	0,4	0,7	1,0	3,0	1,1	0,4	1,9	2,8	0,0	1,2
Q Djelatnosti zdravstvene soc. Zaš.	1,6	0,5	1,0	1,4	1,4	1,9	8,9	0,7	6,5	2,0	0,0	3,9
R Umjetnost, zabava i rekreacija	2,7	2,6	1,6	0,3	0,3	3,2	1,2	0,7	1,4	0,4	0,0	1,3
S Ostale uslužne djelatnosti	0,3	0,1	0,1	0,1	1,5	0,1	0,3	0,2	1,0	0,1	0,2	0,4
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	3,8	6,0	5,1	2,0	5,2	2,1	0,3	0,0	0,5	5,3	0,0	1,9
Ukupno	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tabela 19. Struktura ostvarenih investicija u nova stalna sredstva po djelatnostima za 2012.godinu u FBiH i kantonima

(u %)

Područje	Kantoni										Nerasp. inv.	F BiH
	1. USK	2. PK	3. TK	4. ZDK	5. BPK	6. SBK	7. HNK	8. ZHK	9. KS	10. HBK		
Pravna lica/osobe (Ukupno)	4,0	0,7	18,3	15,7	0,8	6,2	14,4	4,8	30,7	1,3	3,2	100,0
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	12,8	6,2	30,1	4,0	1,1	5,3	12,1	4,2	7,7	16,5	0,0	100,0
B Vađenje ruda i kamena	1,2	0,0	31,3	41,4	0,0	24,3	0,4	0,7	0,4	0,4	0,0	100,0
C Prerađivačka industrija	4,8	1,3	30,5	20,0	2,3	9,3	6,2	8,0	16,5	0,8	0,1	100,0
D Proizvodnja i snabdjevanje energijom	4,2	0,3	40,9	11,1	0,5	3,3	19,7	1,0	17,2	1,7	0,0	100,0
E Snabdijevanje vodom	9,7	0,8	15,5	18,9	0,4	2,5	11,1	4,9	31,7	4,6	0,0	100,0
F Građevinarstvo	2,0	0,4	10,7	30,9	0,4	4,7	8,1	9,8	17,6	1,2	14,1	100,0
G Trgovina na veliko i malo	5,7	1,2	12,7	11,5	0,1	8,4	15,4	5,9	33,6	1,1	4,2	100,0
H Prijevoz i skladištenje	1,5	0,4	21,0	13,7	0,4	3,0	4,5	3,2	48,6	3,9	0,0	100,0
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	9,7	0,2	3,1	1,3	0,1	0,9	47,1	0,9	35,9	0,7	0,0	100,0
J Informacije i komunikacije	3,0	0,0	7,8	5,8	1,3	4,1	27,2	0,2	50,2	0,1	0,4	100,0
K Finansijske djelatnosti i osiguranje	1,2	0,1	3,5	1,9	0,3	0,2	23,5	0,4	67,0	0,3	1,6	100,0
L Poslovanje nekretninama	0,3	0,0	5,4	9,5	0,0	0,4	22,6	0,1	61,8	0,0	0,0	100,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	2,1	0,2	7,8	17,3	0,1	1,4	4,3	5,7	60,2	0,9	0,0	100,0
N Administrativne i uslužne djelatnosti	0,6	0,2	9,9	4,1	0,2	4,5	14,6	1,8	62,3	1,5	0,0	100,0
O Javna uprava i odbrana	4,5	0,5	8,7	8,1	0,3	3,5	19,1	0,6	53,7	0,9	0,0	100,0
P Obrazovanje	4,9	1,0	5,5	8,5	0,7	15,0	12,4	1,6	47,4	3,1	0,0	100,0
Q Djelatnosti zdravstvene soc. Zaš.	1,7	0,1	4,8	5,8	0,3	3,0	32,2	0,8	50,5	0,7	0,0	100,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	8,4	1,5	23,1	3,4	0,2	15,4	13,5	2,6	31,5	0,4	0,0	100,0
S Ostale uslužne djelatnosti	2,4	0,1	3,1	3,3	2,8	0,8	9,1	2,1	74,4	0,3	1,6	100,0
00 Neraspoređeno po djelatnostima KD												
Poljoprivredna gazdinstva (Ukupno)	8,0	2,3	49,5	16,7	2,1	6,6	2,4	0,1	8,6	3,7	0,0	100,0
Ukupno	4,1	0,7	18,9	15,8	0,8	6,2	14,2	4,7	30,2	1,3	3,1	100,0

D) Ostvarene investicije-izvedeni pokazatelji

U periodu 2003-2012. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 11.104 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 22.086 KM.

Tabela 20. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u KM

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije										Ukupno 2003- 2012.
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	360	346	387	322	511	532	339	297	307	370	3.770
2. PK	306	386	555	753	734	596	498	496	752	493	5.569
3. TK	606	514	643	500	1.021	1.261	882	729	781	989	7.926
4. ZDK	626	634	715	564	1.255	1.230	736	711	1.108	1.033	8.613
5. BPK	309	252	478	413	662	847	740	749	823	643	5.917
6. SBK	631	489	481	610	831	875	676	593	618	640	6.445
7. HNK	1.318	1.012	1.070	1.382	1.723	2.226	1.662	1.332	1.483	1.651	14.858
8. ZHK	1.142	1.109	1.206	1.137	1.921	2.093	1.615	1.418	1.529	1.524	14.692
9. KS	1.387	1.670	2.095	1.747	2.794	3.560	2.560	2.404	2.072	1.797	22.086
10. HBK	287	416	475	401	663	781	476	542	557	442	5.040
F BiH	788	796	959	871	1.419	1.708	1.207	1.101	1.134	1.120	11.104

U periodu 2003-2012. godini Kanton Sarajevo ostvario je preko 1,9 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Osim Kantona Sarajevo, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH su u kantonima Hercegovačko–neretvanskom za 33,8 % i Zapadno-hercegovačkom za 32,3%. Unsko-sanski kanton ostvario je najmanje ukupno ostvarene investicija po stanovniku i to 66,1% niže od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH. Ostali kantoni imaju znatno niži ovaj pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH.

Tabela 21. Ukupno ostvarene investicije po stanovniku u % (F BiH=100)

Kantoni	Ukupno ostvarene investicije										Ukupno 2003- 2012.
	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	
1. USK	45,6	43,5	40,3	37,0	36,0	31,2	28,1	26,9	27,1	33,0	33,9
2. PK	38,8	48,5	57,9	86,5	51,7	34,9	41,2	45,0	66,3	44,0	50,2
3. TK	76,9	64,6	67,0	57,4	72,0	73,8	73,1	66,2	68,9	88,3	71,4
4. ZDK	79,5	79,7	74,5	64,8	88,4	72,0	61,0	64,6	97,7	92,2	77,6
5. BPK	39,3	31,7	49,8	47,4	46,6	49,6	61,3	68,0	72,6	57,4	53,3
6. SBK	80,1	61,4	50,2	70,1	58,6	51,2	56,0	53,8	54,5	57,2	58,0
7. HNK	167,3	127,2	111,6	158,7	121,4	130,3	137,7	121,0	130,7	147,4	133,8
8. ZHK	144,9	139,3	125,8	130,5	135,3	122,6	133,7	128,7	134,8	136,1	132,3
9. KS	176,0	209,8	218,5	200,6	196,9	208,4	212,1	218,3	182,7	160,4	198,9
10. HBK	36,5	52,3	49,6	46,1	46,7	45,7	39,4	49,2	49,1	39,5	45,4
F BiH	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

U 2012. godini Kanton Sarajevo ima ostvarene investicije per capita 1,6 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u Hercegovačko–neretvanskom kantonu za 47,4 % i Zapadno-hercegovačkom kantonu za 36,1%. Unsko-sanski kanton u 2012. godini ostvario je najmanje ukupno ostvarene investicija po stanovniku i to za 73,0% niže od prosječno ostvarenih u Federaciji BiH.

Rezime

■ U periodu 2003–2012. godine novčana ulaganja u stalna sredstva na području Kantona Sarajevo iznose 12.326,4 miliona KM, što čini 44,4% ukupnih isplata na području Federacije BiH.

Na području Federacije BiH isplate za investicije povećale su se za 61,1% u odnosu na 2003. godinu, a na području Kantona Sarajevo povećale su se za 54,8%. Tri kantona učestvuju sa oko 3/4 u ukupnim isplatama za investicije: Kanton Sarajevo, Zeničko-dobojski i Tuzlanski kanton.

Najmanje učešće u ukupnim isplatama u posmatranom periodu imao je Bosansko-podrinjski kanton od 0,8%. Kanton Sarajevo ostvario je najveće učešće u ukupnim isplatama za investicije na području Federacije BiH. Posmatrano po godinama učešće Kantona Sarajevo je: 2003. godine 41,5%, 2004.godine 46,1%, 2005. godine 47,3%, 2006. godine 43,0% , 2007. godine 41,2% , 2008. godine 42,4%, 2009. godine 47,9%, 2010. godine 49,7% , 2011 godine 45,8% i 2012godine 39,9%.

Uočava se da je Kanton Sarajevo u 2012. godini imao manje isplate za investicije u odnosu na 2011. godinu za 14,3%. Isplate za investicije u 2012. godini na području Federacije BiH u odnosu na 2011. godinu su manje za 1,5%.

■ Struktura isplata za investicije prema izvorima finansiranja u 2012. godini po kantonima ukazuje da u ukupnim isplatama iz sopstvenih sredstava Kanton Sarajevo učestvuje sa 40,1%, iz udruženih sredstava 21,5%, iskorišteni finansijski krediti sa 39,0%, iz sredstava finansijskog lizinga učestvuje sa 35,6%, iz sredstava fondova i budžeta su 69,0% i iz ostalih izvora sa 53,2% u Federaciji BiH.

■ Posmatrana struktura isplata za investicije prema Klasifikaciji djelatnosti BiH 2010. u 2012. godini ukazuje da se 58,7% ukupnih isplata na području Kantona Sarajevo odnosi na četiri područja djelatnosti: proizvodnja i snadbjevanje energijom (19,9%), trgovina na veliko i malo (18,4%), informacije i komunikacije (11,7%) i prijevoz i skladištenje (8,7%).

Na nivou Federacije BiH ova struktura ukazuje da se 55,1% ukupnih isplata odnosi na četiri područja djelatnosti: prerađivačka industrija (19,0%), trgovina na veliko i malo (17,4%), stručne, naučne i tehničke djelatnosti (9,4%) i proizvodnja i snadbjevanje energijom (9,3%).

■ Ostvarene investicije u periodu 2003-2012. godine u Kantonu Sarajevo iznose 9.301,1 milion KM i čine 36,0% u ukupnim ostvarenim investicijama u Federaciji BiH, koje iznose 25.871,0 miliona KM.

Vrijednost ostvarenih investicija na području Kantona Sarajevo u 2012. godini u odnosu na 2003. godinu veća je za 42,3%. Na području

Federacije BiH ostvarene investicije u 2012. godini u odnosu na 2003. godinu veće su za 43,2%.

■ Ostvarene investicije u nova stalna sredstva u Kantonu Sarajevo u 2012.godini iznose 791,9 miliona KM i čine 30,2% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva Federacije BiH, koje iznose 2.618,8 miliona KM. Vrijednost ostvarenih investicija u stalna sredstva na području Federacije BiH u 2012. godini iznosi 2.618,8 miliona KM i u odnosu na 2011.godinu su manje za 1,3%.

U strukturi ulaganja u materijalna sredstva u većini kantona dominiraju ulaganja u strojeve, opremu i transportna sredstva.

■ Najmanje učešće u ukupno ostvarenim investicijama u posmatranom periodu imao je Posavinski kanton od 0,9%. Kanton Sarajevo ostvario je najveće učešće u ukupno ostvarenim investicijama na području Federacije BiH. Posmatrano po godinama učešće Kantona Sarajevo je: 2003. godine 30,4%, 2004. godine 36,3%, 2005. godine 37,8% , 2006. godine 35,7%, 2007. godine 35,4% , 2008. godine 37,7%, 2009. godine 38,6% , 2010. godine 40,8% , 2011. godine 34,3% i 2012. godine 30,2%.

■ Sa stanovišta namjene ulaganja, na području Kantona Sarajevo, u 2012. godini 51,4% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva uloženo je u sljedeća područja djelatnosti: trgovinu na veliko i malo (18,6%), informacije i komunikacije (13,1%), prerađivačku industriju (10,2%) i građevinarstvo (9,5%).

Na području Federacije BiH u 2012. godini 73,1% ostvarenih investicija u nova stalna sredstva odnosi se na četiri područja djelatnosti: prerađivačku industriju (18,7%), trgovinu na veliko i malo (16,7%), građevinarstvo (16,3%) i proizvodnju i snadbjevanje energije (10,4%).

■ U periodu 2003-2012. godine, ostvarene investicije po stanovniku na području Federacije BiH iznose 11.104 KM, a na području Kantona Sarajevo iznose 22.086 KM. U posmatranom periodu Kanton Sarajevo ostvario je preko 1,9 puta veće investicije per capita u odnosu na Federaciju BiH. Ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u kantonima Hercegovačko–neretvanskom za 33,8% i Zapadno-hercegovačkom za 32,3%, a ostali kantoni imaju znatno niži ovaj pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH. U 2012. godini Kanton Sarajevo ima ostvarene investicije per capita 1,6 puta veće u odnosu na Federaciju BiH. Takođe, ostvarene investicije per capita veće od prosjeka Federacije BiH, ostvarene su u Hercegovačko–neretvanskom kantonu za 47,4% i Zapadno-hercegovačkom kantonu za 36,1%. Ostali kantoni imaju znatno niži ovaj pokazatelj u odnosu na Federaciju BiH.

Izvori:

- ❑ Investicije u stalna sredstva u Federaciji Bosne i Hercegovine za 2012. godinu, Statistički bilten 193. Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, decembar 2013. godine.
- ❑ Informacija o investicijama u periodu 2003-2011. po kantonima u Federaciji BiH, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Sarajevo, januar 2013.
- ❑ Informacija o investicijama na području Kantona Sarajevo u 2012. godini, Zavod za planiranje razvoja Kantona Sarajevo, Sarajevo, januar 2013.